

Satul românesc

Destine rurale:

Cei care iubesc pământul...

de Alexandru Fifoiu Delaseaca

Țăranul, chiar dacă pleacă din sat și se stabilește la oraș, tot țăran rămâne. Și chiar dacă, gratie inteligenței native specifice acestei clase, el se adaptează cu relativă ușurință noului mediu, deprinzând meserii specifice acestuia, acceptând și asimilând traiul «la curigu», prin schimbarea prispei cu balconul, învățând să se respecte prin odihnă mai multă, prin ieșiri în oraș pentru plimbări sau pentru «un mic și-o bere», la o terasă sau grădină etc., ceva din sufletul lui rămâne legat pe vecie de satul natal, de casa părintească, de prietenii copilăriei, într-un cuvânt de locul unde-a văzut pentru prima dată lumina zilei și a copilărit. O rană niciodată vindecabilă, care face din dezrădăcinarea în masă a țăranilor, impusă de industrializarea accelerată a țării din epoca de aur a socialismului biruitor, cel mai mare rău făcut țăranimii vreodată.

Pe Ionică M., fiu de țărani olteni, momentul '89 l-a prins în București, unde venise cu douăzeci de ani în urmă să învețe o meserie, după primele opt clase făcute la școala din sat. Meseria o învățase foarte bine și lucra atunci la uzinele «Semănătoarea», unde avea o funcție bună, ceva de genul maistru sau șef de echipă, locuind cu familia – soția și cei doi băieți – într-un apartament cochet, spațios și mobilat cu foarte mult bun gust, situat în zona Gării de Nord, deasupra magazinului «Sora».

Tip inteligent, peste medie, cu un fizic de invidiat, în ansamblu o prezență extrem de agreabilă, degajând vitalitate și optimism, Ionică părea integrat total, înșurubat definitiv în mediul citadin. Trăia bine, mergea în străinătate, făcuse excursii în mai toate țările socialiste și își construise un sistem de relații redutabil, prin care reușea să procure multe lucruri greu de găsit pe atunci. Pentru el, dar și pentru cei apropiați, neamuri sau prieteni. Dacă îți doreai un disc original cu Jo Dassin, The Beatles, Tom Jones sau ABBA, prin el puteai să-l ai. Primii mei blugi, el mi i-a adus, de

la niște studenți străini. Fără să urmărească obținerea unor avantaje bănești. Din prietenie. În concluzie, era un om care putea fi foarte mulțumit de viața sa.

De aceea, când s-a zvonit în sat, nu mult după decembrie '89, că ar vrea să plece din București pentru a se întoarce definitiv acasă, lumea satului a fost mai mult decât surprinsă. Era un gest pe care nu-l puteau înțelege. Asta și pentru că, pe atunci, ca și azi, era o rușine să rămâi în sat. Cei mai mulți dintre țărani se făceau luntre și punte ca să-și vadă copiii la oraș, «la trai ușor, să scape de chinul nostru». Pentru că, într-adevăr, viața țăranului a fost dintotdeauna și mereu trudnică. Așa că era greu de înțeles pentru ei cum poți să vrei să pleci de la bine, să renunți la confortul urban, cu apa rece/caldă în perete, la robinet, cu căldura de la calorifer, fără lemne de spart, fără băgat în sobă și scos cenușa, ca să vii la «blestem». «Blestemul pământului», de la clasici cetire. «Ce mai vrea și asta? Te pomenești că s-o fi smintit, o fi «droghinat» (citește «drogat»), că tocmai începuse și la noi implementarea viciilor lumii apusene, românii, nemaivând de lucru, probau și fericirea pe bază de drog. Nimic din toate acestea, în cazul în discuție.

Mulți încercaseră, între ei, prieteni, rude, cunoștințe apropiate să-i deschidă ochii asupra riscurilor pe care și le asumă în urma acestei decizii, pe care cei mai mulți nu se sfiau s-o recunoască deschis, o considerau nesăbuită.

Ionică însă a fost de neclintit. A vândut imediat apartamentul din București cu un milion de lei, bani grei pe-atunci, și cu aproape jumătate din ei a cumpărat «Casa specialistului» de la Gropile Titii, o vilă situată în afara vetrei satului, la 1,5-2 km, pe o costișă cu o priveliște unică asupra barajului de pe pârâul Călmățui. Casa fusese în era socialistă locul unor escapade bahice și amoroase de notorietate în epocă ale tovarășilor din conducerea locală și chiar de la județ, din care cauză sătenii rebotezaseră locul spunându-i – în loc de Gropile Titii (de unde luau pământ roșu pentru spoit și unde murise o fată, Tița, peste care se surpase malul) – «aura doamnei», după o celebra tovarășă care locuise temporar acolo, amfritioana multor evenimente de la conac.

Revenind la subiect, omul nostru a cumpărat vila, și-a adunat prin comasare

pământul de la părinți și pe cel cumpărat de el în spațiul mărginit de cursul sinuos al Călmățuiului, peste lac, de la balconul casei, având sub ochi toată proprietatea și, ca un Tezeu modern, și-a suflecat mânecile și s-a apucat de... agricultură. Având în soția sa un sprijin de nădejde. În câțiva ani, împrejurul casei au apărut o vie, o livadă, anexe gospodărești în care își adăpostește animalele: vaci, porci, păsări. Pe terenul de lângă lac pune an de an cereale, dar și legume și zarzavaturi, pepeni verzi și galbeni. Mai are și vreo zece stupi, de care se ocupă personal. O gospodărie model, întreținută cu multă muncă.

Deși e departe de sat, aproape zilnic are vizitatori dintre consăteni, dar și gospodari din satele vecine, care vin să facă uruială pentru animale sau mălai pentru casă și păsări, la moara pe care și-a instalat-o într-o anexă, cu care au învățat să «umble» toți membrii familiei. Cu bani obținuți din toate aceste activități și-a ținut copiii la școli, inclusiv la facultate. N-a fost deloc ușor. Au fost și momente grele, poate și regrete. Într-o noapte, când el lipsea de acasă, au venit hoții și i-au furat patru porci mari, sub privirile îngrozite ale soției și copiilor, care priveau neputincioși de la etaj la zbaterea inutilă a dulăilor din gospodărie. Peste toate acestea, bune și rele, oamenii aceștia au transformat, prin muncă trudnică și jertfă, locul acela într-un paradis verde.

La aproape 60 de ani, Ionică muncește ca un flăcău. Din țăranul «bucureștean» venit la Gropile Titii au mai rămas aceiași, neschimbați, doar ochii, vioi și albaștri, ca cerul senin al verii, fiindcă osânda de a iubi pământul se vede pe chipul și mâinile lui aspre, muncite. Copiii lui trăiesc azi în... București, băiatul cel mare fiind angajat la o binecunoscută mare firmă străină, unde câștigă într-o lună cât părinții lui într-o jumătate de an. Vin pe-acasă cât de des pot și nu se feresc de munca brută. Iar părinții sunt încă în putere, se descurcă și singuri. Încă.

La Gropile Titii, în Oltenia, la marginea Câmpiei Boianului, s-au reînnoat vechile legături cu pământul, datorită unor oameni care trăiesc și acum ca niște eroi de poveste. Cât va dura povestea, nimeni nu poate ști. Ei, eroii noștri, au auzit glasul pământului și au răspuns chemării lui. Urmașii lor...

SCRISOARE CĂTRE ENKIDU

A apărut, recent, la Editura Hoffman, volumul de poezii semnat de profesorul Nicolae Drăghici, intitulat SCRISOARE CĂTRE ENKIDU. Prezentăm astăzi o poezie din acest volum dedicată celui care a fost artistul plastic SPIRU VERGULESCU... (D.S.)

La un artist lui Spiru Vergulescu

Într-o Slatină pitică,
Sus, pe-un mal plin cu livezi
Și sub via străbunică,
Păstorind parcă zăpezi

Șade-un pictor ne-pereche
În pridvor de casă nouă,
Un boier de viță veche
Și cu inima de rouă,

Un bărbat ca o colindă
Într-o casă ca un melc,
Spiralat în frunza vremii
Ca-ntr-o margine de cerc.

Domnul Vergulescu-n casă
Te primește ca pe-un rege
Te invită doamna Gunka
Să refuzi e făr'delege.

Lângă ei uitată-i zgura
De pe viața noastră șuie
Ne iubeste iar natura
Ea îi inimă ne suie.

Cel mai des le trece pragul
Nae, cel cu vorbe-alese,
Versul lui sugrumă ștreangul,
Mâna lui fată mirese.

Într-o urbe pezevenche,
Sus, pe-un mal plin cu livezi,
Șade-un pictor ne-pereche
Păstorind calde zăpezi.